

Зупини домашнє насильство: обери щасливе майбутнє!

Про домашнє насильство воліють не говорити. Або соромно, або страшно, або безнадійно. Але мовчати не можна нікому – ні рідним, ні сусідам, ані, тим більше, жертвам.

Перший заступник начальника юстиції Черкащини **Євген Спєваков** розповідає читачам, що робити, якщо вони стали жертвами домашнього насильства та куди звертатися.

Він зазначив, що Закон "Про запобігання та протидію домашньому насильству" набув чинності 11 січня цього року. Цей закон Верховна Рада ухвалила ще на початку грудня 2017 року. Норма документа про обтяжуючі обставини вступила в силу з 11 січня 2018 року. Однак переважна більшість норм закону набула чинності саме з січня 2019 року – через рік після публікації у виданні "Голос України".

Домашнє насильство – це:

- фізичне (заподіяння тілесних ушкоджень, незаконне позбавлення волі, мордування, залишення в небезпеці, ненадання допомоги, заподіяння смерті);
- сексуальне (будь-які діяння сексуального характеру, вчинені без згоди особи);
- психологічне (словесні образи, погрози, приниження, переслідування, залякування, обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, що спричиняють невпевненість, нездатність захистити себе, шкоду психічному здоров'ю);
- економічне (умисне позбавлення житла, їжі, одягу, коштів чи документів, перешкоджання в отриманні лікування, заборона працювати, примушування до праці, заборона навчатися).

Постраждалими визнаються особи, незалежно від того, чи проживають вони спільно зі своїми кривдниками, чи ні (наречені, подружжя, колишнє подружжя, мати, батько, діти, їх батьки, брати, сестри, нерідні батьки, опікуни, піклувальники, їхні діти, прийомні діти, діти-вихованці, інші родичі до двоюрідного ступеню зв'язку, особи, які спільно проживали або проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі, їх діти та батьки) та особи, які проживають разом (будь-які інші родичі, люди, які пов'язані спільним побутом, мають спільні права та обов'язки).

«Постраждалою дитиною визнається не лише та, яка зазнала домашнього насильства, а й свідок (очевидець) такого насильства», – наголосив перший заступник начальника обласної юстиції.

Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» передбачено нові механізми захисту від домашнього насильства:

1) **терміновий заборонний припис** (підстава: ініціатива поліції або заява постраждалої особи), який передбачає для кривдника:

- зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборону на вхід та перебування у місці проживання (перебування) постраждалої особи;
- заборону в будь-який спосіб контактувати із постраждалою особою.

За невиконання припису – штраф, громадські роботи або адміністративний арешт.

Термін дії припису – до 10 діб.

2) **обмежувальний припис** (підстава: заява потерпілої особи або її представника, батьків, родичів, органу опіки та піклування).

Рішення про застосування обмежувального припису приймає суд не пізніше 72 годин.

Передбачає для кривдника:

- заборону перебувати у в місці спільного проживання (перебування);-
- усунення перешкод у користування майном потерпілою особою;
- обмеження спілкування з постраждалою дитиною;
- заборону наближатися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місця відвідування постраждалої особи;
- заборону особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, переслідувати її, спілкуватися з нею;
- заборону вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою.

Термін застосування - до 6 місяців.

«Так, покарання за вчинення домашнього насильства в судовому порядку вводиться у вигляді громадських робіт на строк від 150 до 240 годин або арешт на строк до 6 місяців. Також передбачається і обмеження свободи на строк до 5 років або позбавлення волі на строк до 2 років. При цьому будуть діяти заборони дзвінків, листування з потерпілою особою, наближення на певну відстань», – повідомив **Євген Спєваков**.

Нагадуємо: постраждалим від домашнього насильства державою гарантується безоплатна правова допомога – правовий захист, представництво у суді, консультація тощо.

Що робити у разі домашнього насильства?

Одразу викликати поліцію – 102! Звернутися на «гарячу лінію» - 116-123 (цілодобово та безкоштовно в межах України).

Якщо Ви стали свідком насильства стосовно дитини – негайно повідомте про це службу у справах дітей! Захистіть дитину від домашнього насильства!

Додатково:

- 0 (800) 213 103 – багатоканальний номер Координаційного центру з надання правової допомоги, цілодобово та безкоштовно в межах України.
- www.legalaid.gov.ua/ua/local-centres – адреси центрів та бюро безоплатної правової допомоги по всій країні.

«Найнебезпечніший співучасник домашнього насильства – мовчання! Якщо Ви стали свідком домашнього насильства щодо своїх близьких, рідних, знайомих, звертайтеся до поліції! Ваша небайдужість може врятувати чиесь життя!», – наголосив **Євген Спєваков**.

**Згідно з дослідженнями за оцінками експертів менше 23% постраждалих звертаються за допомогою.*